

4. Устименко В. А. Экономико-правовые основы осуществления децентрализации в Украине. Економіка і право. 2019. С. 11–16.

УДК 342.15

ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ СЬОГОДЕННЯ

Балан К.Є.

*магістр спеціальності «Публічне управління та адміністрування»,
Таврійського державного агротехнологічного університету ім.
Д.Моторного, м. Мелітополь, Україна*

В Україні реалізується реформа місцевого самоврядування та децентралізація влади, яка передбачає передачу більших повноважень і ресурсів на рівень територіальних громад. Важливою складовою та запорукою реалізації цієї реформи є формування спроможних громад, яке відбувається шляхом об'єднання територіальних громад.

Реформа децентралізації спрямована на вдосконалення ефективності органів місцевого самоврядування, та важливим є аналіз переваг та ризиків даної реформи.

Закон України «Про місцеве самоврядування в Україні» говорить, що місцеве самоврядування в Україні – це гарантоване державою право та реальна здатність територіальних громади – жителів села чи добровільного об'єднання у сільські громаду жителів кількох сіл, селища, міста – під відповідальність органів місцевого самоврядування чи самостійно вирішувати питання місцевого значення в межах Конституції і законів України.

Правовий статус органів місцевого самоврядування визначається Конституцією України, Законом України «Про місцеве самоврядування в Україні» та іншими законами України, які не суперечать положенням закону України «Про місцеве самоврядування в Україні».

Загальне законодавство визначає статус органів місцевого самоврядування і депутатів місцевих рад та порядок їх діяльності:

- Конституція України;
- Закони, що регулюють засади місцевого самоврядування;
- Закони, що є визначальними для формування ресурсів місцевого самоврядування;
- Галузеві нормативні акти;
- Нормативні акти Кабінету Міністрів України;
- Нормативні акти місцевої ради. [3]

Більше розгорнувся процес децентралізації в Україні в 2014 році, коли було схвалено «Концепцію реформи місцевого самоврядування та територіальної організації влади».[3]

У 2015 році до системи органів місцевого самоврядування було введено новий орган – старосту. Його діяльність регламентується статтею Закону України «Про місцеве самоврядування». Староста є виборною посадовою особою, яка виконує представницькі функції. Основним його завданням є захист інтересів громади села чи кількох сіл від яких його обрано. Староста виконує дорадчі функції і не має реальних механізмів впливу на керівництво об'єднаної територіальної громади. [2]

Протягом 2014-2015 років було прийнято низку законодавчих документів, а саме Закони України «Про співробітництво територіальних громад», «Про місцеві вибори», «Про засади державної регіональної політики», та інші.

Децентралізація має сьогодні не тільки переваги, зараз існує багато ризиків, пов'язаних із її впровадженням. Одним з них є відсутність нормативно-правової регламентації місцевого референдуму.[4]

Президентом України поданий законопроект «Про внесення змін до Конституції України щодо децентралізації влади». Ним передбачено, що джерелом влади в Україні повинні стати місцеві громади, які самі будуть збирати податки і розподіляти бюджети. Місцеві органи влади отримають значний об'єм повноважень. У власність територіальних громад передаються землі, рухоме і нерухоме майно, комунальні об'єкти, природні ресурси тощо.

Таким чином, система місцевого самоврядування в Україні є досить розгалуженою і представлена багатьма органами. Сьогодні варто приділити особливу увагу реформі децентралізації в Україні. Правове регулювання діяльності органів публічної влади на місцях має стати пріоритетним напрямом діяльності держави у сфері державного будівництва. Для досягнення поставленої мети необхідно надати органам місцевого самоврядування більшої автономії шляхом припинення ними делегування своїх повноважень державним органам; усунути на законодавчому рівні дублювання повноважень місцевих державних адміністрацій і органів місцевого самоврядування; прийняти закону про місцевий референдум, на основі якого територіальна громада брала б на себе відповідальність за прийняття того чи іншого управлінського рішення

Список літератури:

1. Звіздай О.В. Нормативно-правові засади розвитку місцевого самоврядування. 2015. №1. С. 242-250
2. Про місцеве самоврядування в Україні: Закон України.
3. Ортіна Г.В. Формування та шляхи створення об'єднаних територіальних громад в умовах децентралізації. / Г.В. Ортіна, Н.А. Горбова, Ю.Є Вороніна / - Мелітополь: ФОП Однорог Т.В. – 2019. – 410 с.
4. Горбова Н.А. Природа державного контролю (нагляду) та генезис його законодавчого визначення. / Н.А.Горбова // «Право та державне управління» № 1 (2019)/